

Minister Klimatu i Środowiska

Paulina Hennig-Kloska

DOZE-III.050.20.2025.ŁZ
4006109.16136083.13004660
Warszawa, 09-10-2025

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację Posła Dariusza Mateckiego (znak: K10INT12513)

Temat: Ochrona praw lokalnej społeczności mieszkającej w pobliżu elektrowni wiatrowej

---

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr K10INT12513 Posła Dariusza Mateckiego przekazuję odpowiedź w zakresie kompetencji Ministra Klimatu i Środowiska.

1. Czy rząd przewiduje system rekompensat/odszkodowań dla właścicieli nieruchomości położonych w sąsiedztwie turbin (w tym działek budowlanych niezabudowanych), którzy doświadczają ograniczeń w zabudowie lub spadku wartości mienia?

1. Czy rząd rozważy utworzenie funduszu partycypacyjno-rekompensacyjnego finansowanego przez inwestorów, obejmującego wszystkie gospodarstwa domowe w określonej strefie oddziaływania, również wokół już istniejących farm?

1. Czy na etapie planistycznym/środowiskowym wprowadzone zostaną obowiązkowe, realne konsultacje z wszystkimi właścicielami w strefie oddziaływania oraz mechanizmy modyfikacji projektów w przypadku sprzeciwu społeczności?

Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 553), dalej: „nowelizacja ustawy o inwestycjach” wprowadziła zmiany w zakresie zasady odległościowej określonej w ustawie z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 317), dalej: „ustawa o inwestycjach”. Nowelizacja ustawy o inwestycjach utrzymała generalną zasadę, zgodnie z którą odległość nowej elektrowni wiatrowej od istniejącego budynku mieszkalnego nie może być mniejsza niż 10-krotność wysokości planowanej elektrowni wiatrowej (dalej: „zasada odległościowa”). Odległość ta może zostać zmniejszona przez radę gminy w ramach uchwalonego MPZP, jednak nie mniej niż do poziomu 700 metrów.

Należy jednak podkreślić, że inne niż określone w nowelizacji ustawy o inwestycjach zasady związane z lokalizowaniem turbin wiatrowych dotyczą sytuacji, w której elektrownia wiatrowa już istnieje, a budowany lub lokalizowany jest budynek mieszkalny. Nowelizacja ustawy o inwestycjach zniósła zasadę odległościową dla lokalizowania lub budowy budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, jeśli znajdująca się w pobliżu elektrownia wiatrowa posiada decyzję o pozwoleniu na budowę, które stało się ostateczne przed dniem wejścia w życie ustawy. Innymi słowy, budynek mieszkalny nie musi spełniać wymogu zachowania odległości, o której wyżej mowa, od elektrowni wiatrowej.

Omawiana zasada wynika z art. 12 nowelizacji ustawy o inwestycjach, który wprost wskazuje, że w przypadku lokalizowania budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, nie stosuje się przepisu art. 4 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, o ile elektrownia wiatrowa posiada ostateczne pozwolenie na budowę. W takim przypadku nie stosuje się zatem w ogóle zasady odległościowej.

Powyższe rozwiązanie zostało także przewidziane w ustawie z dnia 5 sierpnia 2025 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw, dalej: „ustawa z dnia 5 sierpnia 2025 r.”. Akt ten analogicznie umożliwił lokalizowanie lub budowę budynku mieszkalnego lub budynku o funkcji mieszanej nie stosując przy tym wymogu odległościowego, jeśli w dniu wejścia w życie powyższej ustawy elektrownia wiatrowa już istniała albo dla której pozwolenie na budowę stało się ostateczne przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 5 sierpnia 2025 r.

Warto także podkreślić, że zawarta w ustawie z dnia 5 sierpnia 2025 r. zasada stanowiąca, że odległość elektrowni wiatrowych od budynków mieszkalnych i budynków o funkcji mieszanej nigdy nie może być mniejsza niż 500 metrów była także zaadresowaniem postulatów zgłaszanych wielokrotnie do MKiŚ przez samych mieszkańców, którzy chcieli mieć możliwość posadowienia budynku mieszkalnego w odległości bliższej niż 700 metrów od projektowanej farmy wiatrowej.

Ustawa z dnia 5 sierpnia 2025 r. wprowadzała także obowiązek utworzenia funduszu partycypacyjnego przez inwestorów wiatrakowych. Fundusz ten miał być dedykowany właścicielom domów i mieszkań znajdujących się w odległości do 1000 m od farmy wiatrowej. Fundusz miał działać aż do zakończenia eksploatacji elektrowni wiatrowej (tj. ok. 25 lat) i miał być zasilany przez przedsiębiorcę wiatrakowego środkami w wysokości 20 tys. zł rok/MW. To oznacza, że inwestor w farmę wiatrową o mocy ok. 20 MW (5 wiatraków po 4 MW każdy) wpłaciłby na fundusz ok. 400 tys. zł w pierwszym roku. Właściciele domów i mieszkań mieli składać wnioski o wypłatę środków z funduszu na odpowiednim formularzu. Środki zgromadzone na funduszu miały być dzielone proporcjonalnie na wszystkich uprawnionych mieszkańców. Omawiane rozwiązanie miało zastąpić zawarty w obecnym brzmieniu ustawy o inwestycjach system prosumenta wirtualnego wiatrakowego, którego wejście w życie jest odsunięte do października 2026 r. ze względu na potrzebę sprzęgnięcia ww. systemu z Centralnym Systemem Informacji Rynku Energii, a także wymaga od mieszkańca wyłożenia swoich pieniędzy na wykup udziałów w mocy elektrowni wiatrowej.

W dniu 21 sierpnia 2025 r. Prezydent odmówił podpisania ww. ustawy (tzw. weto ustawodawcze). W związku z tym ww. rozwiązania nie weszły w życie.

Warto także podkreślić, że na etapie planistycznym inwestycji polegającej na posadowieniu elektrowni wiatrowej o wielkości buforów odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy.

Kluczowy wpływ na wielkość buforu ma również zapoznanie się organu gminy z oczekiwaniami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Wspomniany aspekt jest niezwykle ważny, gdyż ustawa o inwestycjach zawiera zasadę obowiązkowych spotkań z lokalnymi społecznościami. Przedmiotowe spotkania odbywają się na początku etapu planistycznego, dzięki czemu społeczności lokalne mogą wypowiedzieć się na długo przed rozpoczęciem inwestycji wiatrakowej. W wielu gminach, wskutek przeprowadzonych spotkań, zdecydowano się na odsunięcie planowanych elektrowni wiatrowych od zabudowy mieszkaniowej na odległość większą niż pierwotnie zakładano, a nawet zdecydowano o zaprzestaniu sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lokalizującego elektrownie wiatrowe, co w pełni wynika z władztwa planistycznego gminy.

Dodatkowo ustawa o inwestycjach zakłada specjalne uregulowanie sytuacji mieszkańców gmin pobliskich. Należy podkreślić, że oddziaływanie elektrowni wiatrowej może mieć taki sam wpływ na mieszkańców gminy, w której będzie ta instalacja zlokalizowana, jak również gmin pobliskich. W przypadku gdy inwestycja wiatrowa zostanie zlokalizowana na granicy gminy, gmina pobliska może być nawet mocniej narażona na oddziaływanie elektrowni wiatrowej. Stąd też regulacje ustawowe wprowadzają potrzebę stworzenia planu miejscowego na terenie tych gmin, aby właściwie ochronić wszystkich mieszkańców będących pod wpływem oddziaływania elektrowni wiatrowych. Należy również podkreślić, że tak samo, jak w przypadku gminy, w której zostanie posadowiona elektrownia wiatrowa, gmina pobliska również ma w pełni władztwo planistyczne. Dlatego też, jeśli mieszkańcy tej gminy nie zgodzą się na taką inwestycję i na takie oddziaływanie na ich terenie, gmina pobliska nie sporządzi planu miejscowego, a co za tym idzie taka inwestycja wiatrowa ostatecznie nie powstanie.

Podsumowując, przepisy dotyczące lokalizowania elektrowni wiatrowych już na etapie planistycznym (a więc na samym początku procesu inwestycyjnego) dają zupełną dowolność w kształtowaniu odległości elektrowni wiatrowych od zabudowań mieszkaniowych, o ile jest to odległość większa niż zakłada to minimalna ustawowa zasada odległościowa. Tym samym społeczność lokalna, poprzez władze gminy może zdecydować o sprzeciwie i nielocalizowaniu elektrowni wiatrowych na obszarze tych gmin ze względu na przyjęcie według lokalnych społeczności argumentacji, że inwestycja wpłynie na wartość działek znajdujących się w pobliżu.

Warto także podkreślić, że mieszkańcy funkcjonujący najbliżej elektrowni wiatrowych będą objęci prawami strony w postępowaniach o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz w sprawie wydania pozwolenia na budowę inwestycji polegającej na posadowieniu elektrowni wiatrowej, a zatem mogą wziąć aktywny udział w procesie i formalnie zgłosić swoje zastrzeżenia do prowadzonej inwestycji.

1. Jaki jest plan i termin wprowadzenia jednolitych, wiążących standardów oceny i ograniczania uciążliwości - w szczególności hałasu oraz migotania cienia - wraz z obowiązkowym monitoringiem i egzekwowalnością?

Warto podkreślić aspekt indywidualności w kontekście oddziaływań elektrowni wiatrowych na środowisko. Na samym początku procesu inwestycyjnego o konkretnej odległości będzie decydował organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne), a następnie wynikać będzie ona z rozstrzygnięcia zawartego w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Elektrownie wiatrowe, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późn. zm.), dalej: „r.o.o.ś.”, mogą należeć do

przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, a tym samym, zgodnie z art. 71 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.), dalej: „u.o.o.ś.”, wymagać uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Decyzja ta określa środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia. Uzyskuje się ją na wczesnym etapie procesu inwestycyjnego, a jej treść ma również wpływ na treść dalszych decyzji uzyskiwanych w ramach procesu inwestycyjnego, w tym decyzji o pozwoleniu na budowę. Organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla elektrowni wiatrowych jest regionalny dyrektor ochrony środowiska.

W zależności od paramentów elektrowni, w tym łącznej mocy nominalnej, lokalizacji oraz wysokości wykorzystanych turbin, może ona również wymagać przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Jeżeli inwestycja zostanie zakwalifikowana jako przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (§ 2 ust. 1 pkt 5 r.o.o.ś.), wtedy ocena jest obligatoryjna, natomiast jeżeli zostanie zakwalifikowana jako przedsięwzięcie mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (§ 3 ust. 1 pkt 6 r.o.o.ś.), przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko jest fakultatywne. Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko jest to postępowanie obejmujące w szczególności: weryfikację raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, uzyskanie wymaganych ustawą opinii i uzgodnień, zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu. Jest to kluczowe narzędzie unijnej i międzynarodowej polityki ochrony środowiska oraz ochrony wartości przyrodniczych zagrożonych w wyniku realizacji inwestycji.

W trakcie przeprowadzania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko regionalny dyrektor ochrony środowiska określa, analizuje oraz ocenia m.in.: bezpośredni i pośredni wpływ planowanego inwestycji na środowisko, w tym zdrowie i warunki życia ludzi, dobra materialne i zabytki, krajobraz, a także możliwości oraz sposoby zapobiegania i zmniejszania tego negatywnego oddziaływania.

W decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wydawanej po przeprowadzeniu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, regionalny dyrektor ochrony środowiska określa m.in.: istotne warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich, wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania kolejnych decyzji (np. decyzji o pozwoleniu na budowę), a także, w przypadku gdy z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika taka potrzeba, nakłada obowiązek wykonania kompensacji przyrodniczej lub innych działań mających na celu unikanie, zapobieganie i ograniczanie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Kolejnym z obowiązków o charakterze fakultatywnym, który może zostać nałożony w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, jest obowiązek przedstawienia analizy porealizacyjnej. W analizie porealizacyjnej dokonuje się porównania ustaleń zawartych w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a w szczególności ustaleń dotyczących przewidywanego charakteru i zakresu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz planowanych działań zapobiegawczych z rzeczywistym oddziaływaniem przedsięwzięcia na środowisko i działaniami podjętymi dla jego ograniczenia. Analiza porealizacyjna ma zatem na celu ustalenie rzeczywistych uciążliwości dla nieruchomości sąsiednich.

Należy również podkreślić, że postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji, dla której regionalny dyrektor ochrony środowiska przeprowadza ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, wymaga zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu. W takim postępowaniu każdy ma prawo składania uwag i wniosków, a na organach administracji publicznej spoczywają szczegółowe obowiązki w zakresie podawania do publicznej wiadomości określonych informacji, np. o przystąpieniu do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko czy sposobie i miejscu składania uwag i wniosków. Również organizacje ekologiczne mają prawo udziału w postępowaniu, w tym wnoszenia odwołań od decyzji i skarg do sądów administracyjnych.

Podsumowując, potencjalne zagrożenia dla środowiska związane z budową elektrowni wiatrowych są oceniane indywidualnie, w trakcie trwania postępowania administracyjnego koniecznego dla uzyskania przez inwestora decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W trakcie postępowania przeprowadzana jest szczegółowa analiza dotycząca ich wpływu na środowisko, a także są nakładane na inwestora obowiązki w zakresie minimalizowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

1. Czy przewidziano procedury szacowania i wypłaty odszkodowań za utratę możliwości zabudowy (np. gdy po lokalizacji farmy wydanie pozwolenia na budowę stało się niemożliwe lub nieuzasadnione)?

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1130) kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy, w tym uchwalanie gminnych aktów planowania przestrzennego należy do zadań własnych gminy. Jeśli więc nastąpiła odmowa wydania pozwolenia na budowę wskazująca na niemożność posadowienia inwestycji wiatrakowej na danym terenie, gmina może dokonać zmiany MPZP uwzględniając przy tym zaistniałe okoliczności. Warto jednak podkreślić, że takie sytuacje zawsze powinny być przedmiotem indywidualnych analiz, a najlepiej efektem współpracy między organami gminy, a inwestorem. Warto także pamiętać, że odmowa wydania pozwolenia na budowę elektrowni wiatrowej nie zawsze musi oznaczać kategorię braku możliwości pobudowania inwestycji wiatrakowej na danym terenie. Może oznaczać po prostu potrzebę modyfikacji projektu inwestycyjnego.

1. Ile turbin funkcjonuje lub jest planowanych w gminie Darłowo oraz w jakich odległościach od obecnej i planowanej zabudowy - i czy dla tej gminy ministerstwo przewiduje pilotaż rozwiązań kompensacyjnych?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie zbiera informacji i nie wpływa na konkretne procesy inwestycyjne polegające na posadowieniu elektrowni wiatrowych. Warto w tym miejscu ponownie podkreślić, że kwestie władztwa planistycznego i zgodny na inwestycję należą do gminy. Zdaniem resortu nie ma zatem potrzeby, aby wprowadzać dedykowane pilotażowe rozwiązania kompensacyjne dla gmin.

Jeżeli chodzi o mieszkańców gminy to nowelizacja ustawy o inwestycjach wprowadziła już mechanizm gratyfikacji społeczności lokalnych polegający na mechanizmie prosumenta wirtualnego wiatrakowego.

Zgodnie z powyższym obecne przepisy zakładają nałożenie na inwestora planującego budowę elektrowni wiatrowej obowiązku wydzielenia co najmniej 10 proc. mocy zainstalowanej projektowanego przedsięwzięcia i umożliwienie mieszkańcom gminy, w której zostanie posadowiona elektrownia wiatrowa, udziału w wytwarzanej energii w formule prosumenta wirtualnego (koncepcja funkcjonuje już w ustawie o odnawialnych

źródłach energii). Każdy mieszkaniec będący odbiorcą końcowym w gospodarstwie domowym może na zasadzie dobrowolności przystąpić do zawarcia umowy z inwestorem i objąć udziały w mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej za ok. 14 000 zł/kW. Instytucja prosumenta wirtualnego oznacza, iż posiada on możliwość wytwarzania energii elektrycznej (na własne potrzeby) z instalacji OZE przyłączonej do sieci w innym miejscu, niż jego miejsce zamieszkania.

Prosument wirtualny posiada analogiczny do rozwiązań stosowanych wobec klasycznego prosumenta system rozliczeń tj. net-billing, który zakłada odrębne rozliczenie wartości (nie ilości) energii elektrycznej wprowadzonej do sieci i energii elektrycznej pobranej z tej sieci, w oparciu o wartość energii ustaloną wg ceny giełdowej – ceny z Rynku Dnia Następnego. Rozliczenia energii przeprowadza się z wykorzystaniem indywidualnych kont tzw. „kont prosumenckich”, które prowadzą sprzedawcy energii.

Podsumowując, przepisy już dzisiaj zapewniają odpowiednią partycypację społeczną w kosztach. Każda gmina, uchwalając odpowiedni MPZP świadomie godzi się na zlokalizowanie na jej terenie elektrowni wiatrowej, jest beneficjentem często wielomilionowego podatku od nieruchomości od tej elektrowni i może swobodnie dysponować tymi środkami na rzecz społeczności lokalnej.

Z wyrazami szacunku

Paulina Hennig-Kloska
Minister Klimatu i Środowiska
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/